

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (Kopácsy József szép tette; budapesti napló: adakozások a vízkárosultak számára, magyar játékszín; rablás és gyilkosság; 's a' t. földrengés; időjárás; változások a' es. kir. halseregnél; 's a' t.) Amerika. Spanyolország (Cabrera levelezése a' trónkövetelével; 's a' t.) Anglia (a' népkörményi kérelmet az alsóház elnöközi; a' nevelési ügy vitatása a' felsőházban; a' peerszéki küldöttség ő föls. előtt; Keresztények üldöztetése Indiában; Rundsit Szing és a' hasonszenvi gyógyrendszer; 's a' t.) Franciaország (részletek a' pairszéki ülésekről 's vélemények az iteletről; követkamrai ülések; Barbésnak holtig tartó kényszerített munkára ítéléssel kegyelmez meg a' király; a' ka'rai követek csapatunkint szöknek a' fővárosból; elegy; 's a' t.) Törökország (Haliz basa csatavesztése nagy rémülést szül Konstantinápolyban; 's a' t.) Gabonár.

Magyarország és Erdély.

Herczeg primás fm. Kopácsy József ur edes magyar nyelvünket minden uradalomban tisztí hivatalos nyelvé emelte.

Budapesti napló. A' bécsi műkiállításnál az idén többi közt nagy mértékben voná magára a' közönség figyelmét egy rézsodronybul készült szövet külön finomságu papiros-merítésre; egyilly szövet 32 lábnyi hosszú, 58 hüvelyknyi széles és minden hüvelykre 32 sodronnyal van ellátva; készítője Hutter Mihály szitászövő, pesti hazánkfia. — Az ár-víz által károsultak fölsegélésire legujabban küldöttek; a' dalmát kormánysszék 87 f. 28 kr., Millikowszky lemergi könyvtáros mint három kerületből szerzett gyűjteményét 164 f., Torontalmegye 34 f. 24 kr., Pozsegamegye 6 f. 18 kr., a' bányai fő hadikormánysszék 3 f. 20 kr., Székes-Fehérmegye 122 f., mint Bajzath György által adott 50 pozs. m. buza 's 50 pozs. m. rozs árat. — Budapesten 's vidékin folyvást szárazság urakodik! E' héten néhányszor beborult ugyan az ég; de rögtön támadott szél csakhamar megsemmíté az esőt ohajtók reményit. E' nagy hő-séggel párosult szárazság, az iszonyu hernyópusztítás után, igen ártalmas volt a' gyümölcsre nézve. Cseresznyét alig lehet látni a' két fővárosban, szepet pedig épen nem, ugyanolyan kevés volt a' meggy is, a' kajszí barack pedig oly silány 's éretlen, hogy épen nem támaszthat vétés étvágyat. — Tapasztalt időismerők igen szigorú telet jósoltnak e' rendkívüli hőségűből. Gellérthegyen egyetlen zöld fűszálacska sem láthatni. A' hideg Dunafürdőt annyi ember látogatja, hogy délutánokon fele is alig részesülhet e' kellemes enyhülésben a' látogatóknak, és sokan hosszas izzadás után, megúván a' várakozást, fürdés nélkül kénytelenek távozní; jövő évre megbővítni szándék e' hasznos fürdőintézet. — Nemzeti színpadunkon f. hó 20kán „Parlagi Jancsi“ adaték; 21kén először bér-szünettel „Kobold“ tüneményes regényes bohózat 2 felv., a' mű érdek-telen 's nem számolhat hosszu életre; 22kén „Ördög Róbert“; 23kán „Bájtal“; 24kén „Régi pénzek“ Fáy Andrásról, e' jeles mű sokszor adaték már, 's még is folyvást érdekességgel bír; 25kén Maria Anna királynénk ő es. kir. föls. névnapja tiszteletére teljes világitás mellett bér-szünettel „Norma“, Szever szerepét Bognár Ignác hazánkfia enklé, mint vendég (Bognár Szász-Coburg-Gotha hgségi kamraénekés 's első tenorista) 26kán először jöve színpadra „Teréz“ drama 5 felv. Dumas után francziából fordítva Nagy Elek által a' magyar tud. társaság költségin. Néhány nap mulva „Genma di Vergy“ nevű dalmú jutand színpadunkra. Szigligeti Romildája átdolgozásával foglalatós, melly műve f. é. septemb. vége felé jelenend meg Nagy Ignác Színműtárában, mint e' gyűjtemény 5dik füzete. — Gaal József „Kuruczvilág“ parodiája zenéjét csakugyan Thern Károly készítené, ki Budapestről csak néhany hétre távozek. — Egressy Gábor beteg. — E' napokban borzasztó gonoszság történt fővárosink közt; egy ó-budai gazdag diszszérúshoz ugyanis dús öltözetű urasági szolga berkocsin menvén meghíva őt, mint mondják, urához drága diszszerekkel, azon megjegyzéssel, hogy urasága ószerű foglaltványu gyémántokat szándékozik ujabbért kiesélni, vagy pedig az ócskát eladni 's aztán újat vásárolni. A' zsidó tehát diszszereket 's pénzt is vitt magával, hogy egyik vagy másik uton alkut köthessen. Távoztakor nem mondta meg az őt hívó uraság nevét 's lakját, hanem csupán annyit szola, miszerint egy óra mulva vissza fog térni, 's azért eselédet is vitt magával, (mivel az asszony az előtt egy nappal érkezék vissza gőzösn Bécstől) azon szándékból, hogy azzal majd egyuttal haza viteti új malháját a' hajóval. Ez mintegy reggeli 9 óra tájban történt. A' eseléd délig békettüressel várakozott a' hajónál; ekkor azonban visszatért Ó-Budára, gazdáját is visszatértnek gondolván. A' zsidó mindazáltal végkép elmaradt. Neje tüstint zajt támaszta, mert mintegy 40—60 ezer forint volt férjénél pénzben 's diszművekben; de néhany napig minden kutatás süker nélkül maradt; f. hó 26dikán mindazáltal, mint mondják, a' budai városmajorban találtak a' szerencsétlennek holttestére. A' gonosztevők tehát, mint gyanítható, gyilkolással fejezek be rablásukat; hír szerint mindazáltal már nyomukban van a' hatóság. —

(Bihar megyéből.) Galanthai Esterházy Miklós ifjú hg., a' hgi elsőszülöttség több uradalminak beutaztak után, Munkacsón, Szigeten, Nagy-Bányán, Kolozsváron és Nagyváradon keresztül, július 17kén a' derecskei hgi uradalomba érkezvén, ennek több helységét, jelesül Derecskét, Szalontát, Sast, B.Újfalut és Kabát, az ott levő urasági majorokkal 's mindennemű nevezetességgel együtt gondos figyelemmel megsemmélte. Melly alatt valamint az ő diszes fogadtatására 's üdvözlésére mindenfelől sietett derecskei uradalombeli lakosoknak sok alkalmat nyujta, hogy magas hazafiúi érzelmekkel bíró edesatyja oldalán Angliában tanult magyar nyelven ömledező emberszerető szívet 's tiszteletre vonzó leereszkedését közelebbről megismerhessék; úgy másokban is, edes honunknak töle várható nyeresége iránt méltó reményeket támaszta. Jul. 19kén reggel Debreczenbe ment, hol a' ns város küldöttsége által, mint ritkán tisztelhető jeles szomszéd birtokos, megelőző szivességgel fogadtatván, még délelőtt a' ref. nagy templomot 's főiskolát megtekinté, hol 's a' pro-

fessori karnak több tagjai őt a' könyvtár és imádság-e. embé kísérték 's a' felsőbb tanulók éneklő kara is kedvesül lépé meg; azután szappanfűző polgár Nagy István műhelyében, a' velencei szappannal egy fokon álló (gyógyszertári) debreczeni szappanfűzés körül előforduló műtételeket mutogattatá magának meg. Délután 2 órakor a' kegyes szerzetiskolájabeli szónoki és költői osztály utolsó felévi közvizsgálatján, többüri hallgató koszorújában, félóránál tovább vön részt, melly után útját Pest felé folytatta.

(Földrengés. Időjárás.) Sz. Márton-Kátán (Pest megyében) jun. 11én délután egy óra felé, nemkülönbön azon nap délután két ízben, éjjel pedig mintegy ötször kisebb nagyobb mértékben megmegegrendült a' föld, meg továbbá június 12kén délelőtt 9 óratájban és 13kán osonmakor is. Egyéb kárt azonban itt nem okozott, mint a' ref. egyházon, lelkeszlakon, 's több nagyobb házon hasadékokat 's néhany kéményonlást. A' rengés észak-kelettől nyugotdélnek irányzott. De nemesak sz. Márton-Káta, hanem a' többi Káta is érezte a' földingást, sőt Tó-almás, Fénysszaru 's a' Tápó melléke (Tápó-Ság, T. Szele, T. Bicske, Pánd, Kóka és Szeeső is). Jun. 16kán délután ismét megújult. Egész Tápó vidékén az idő folyvást esőtlen, 's rekedt hőségű, a' mező fonyad, a' kukoricza lankal, meggyen, epen 's kevés szilván, dió ésogyorón kívül semmi gyüm. l. s. A' szőlő biztat, ha százen érhetek meg, legjobb eredméllyel, mivel élet-kalanyáink vézna szemét 's tán még véznőbb vékaszámot ígérnek. — Szathmármegyéből is azt írják a' Szamos vidékről, hogy ott is nagy a' szárazság, a' málé (törökbuza) sárgul, széna kevés, a' fű aszott 's az aratás, hol ki nem ázott a' vetés, középserű. Egész Magyarország esőhiány 's az ezt követő bajok miatt panaszkodik Erdéllyel együtt Pozsony és Kolozsvártól kezdve egész Brassóig, mellynek székelységi környékit jégzáporok pusztítgatják 's így ez esztendő áldottnak nem igen állíthatjuk, mivel bármi bőven öntse is a' bor istene malasztit, e' honoo-hydro-'s egyéb pathiai világban annak bármint áradozó kegyelmé sen képes annyi tenger hízagot kipótlani. Legfőljebb a' boros szőlős gazdáknak 1834 óta folyvást eszéggeteg reményiket vidítanlja ez föl 's új, talán hosszu, termékenyen évsorra edzeni hágyadozó türelmüket. — Csongrád és Békés némely részein a' birka vérben hall, némely kunsági pusztán pedig p. o. a' kunsz. Miklósán a' méneslő tályogban; a' kukoricza egészen lekókkadt. Köles sem sok leszen; mert jobbatlan léha 's laza kalászu, vagy kalászból indultakor az ömböly a' hó ütötte porzsólte meg. A' hüvelyes gyümölcs is így járt.

KÜLÖNFÉLE. Bajzík János kalocsai főkapitányi nprépost 's érseki helytartó jun. 25kén elhunyt jótékony és munkás élete 79dik évében Kalocsán. — Kolozsvári színpadra jul. 11kén Deryné jutalomjátékaul „Beatrice di Tenda“ dalnő került. A' jutalmazottat első megjelentekor két szép koszorúval, taps 's éljenzéssel tisztelék meg a' közönség 's ugyan ekkor sok száz példányban kiszóratott következő verssel:

„Hol te ragyogsz, a' művészet örök rózsáiteremnek,
Am de művész kezeit vérzi ezernyi tövis;
Elhal a' taps, az örömiadó nép zajja lenyugszik;
Zúg az idő, 's búsan hervad az ifjú virág.
Szép ifjalságban virul egy: a' művészeti Múza...
's mellyet a' nép fűzött, megmarad a' koszorú!“

Isőfel. végével D. zajosan előtapsoltatván, meg i zeltetek egy gyönyörű rózsás fonadeku 's illy belmetszű ezüst kosárral; „DERYNÉNEK, dal-színészünk hajnalesillagának, T. SZTELOJ. Kolozsvártól, jul. 11kén, MDCCCXXXIX.“ 's ezukorszelenzével (mellynek körmettszete: Erzesünk állandóbb e' csekély jelemmel. 1839. Julius 11kén) 's illy belratu aranykarikával: „Derynének L. M. Jul. 11kén.“ Két felőrről hozik elő 's nyujtak at ez emlékjeleket polgáránykák, esinos ajánló beszédek mellett. Deryné halás érzelmét tolmácsló szavakkal fogadá a' hozza mutatott szeretet illy becses tanújeleit, mire viszont roppant élj enkiáltás harsant meg. Játék végén a' jutalmazott újlag előhívaték, és pedig Benzával. Kántornét is legnagyobb tetszés jutalmazza, játék közben 's végén előhívatik 's a' közszeretet legnyilvánosb jeleit tapasztalja mindig és méltán. Huzamos idő óta nálunk is olly nagy szárazság urakodik, hogy kertinkben 's mezeinken minden zöldség kiaszott, sőt a' folyton rekkenő melegség az emberek egészségi állapotjara is kártékony hatásu. E. H. — Kolozs-e' napokban egy rég felhagyott akna megbődülvén, mintegy jelt adott, hogy besüllyedésétől minden pillanatban tarthatni; a' mint hogy ennek éjszaki oldalán egy házikóban lakó oláh illy jeladás által figyelmessé tetetvén, közeiben legelő tehenét tüstint bátorságos helyre készült hajtani, de alig távozott lakától néhany lépésnyire, midőn a' földet lábái alatt ingani érezvén, az előtte legelő tehen, 's más házi apró állatok a' roppant zúgással összeomló akna mélyibe süllyedtek. Szerencsére az ember a' süllyedés körén kívül állván még, a' bizonyos halált kikerülte. — S. Szent-Györgyön június fogyta felé néhany fogollyal kiment az ő a' legközelebb erdő szélébe seprűágakat vágatni 's midőn e' munkafolytatásban töltött feyveret egy fa mellé támasztotta, 's maga a' tisztán buzogó forrás fölébe hajlék szonját enyhíteni, ekkor a' gonosztevőkegyike feyverével a' hajduort tarkón üti, egyen kívül mindnyája megrohanja 's majd halálra sebzi. A' részvétlen fogoly, e' borzasztó tett tanuja, zajt üt, mire lármaharangok kondulnak meg, a' néptömeg összeözönlik az ellillantakat firkészendő — kik még azon héten mind elfogattak, 's kétszeresen szenvedik érdemlett büntetésöket. — F. jul. 5kén Káson székben keblezett jakabfalvai határon, hol a' természet szirtormokkal gazdag pompás műveit pazarul halmozta össze 's regényes hegyek fenyűkkel borított aljában a' már több év óta látogatott 's gyöngé tagokat bámulásig erősítő savanyuvíz buzog,

(kaszon-impérfalvi Balási József kir. táblai bíró tulajdona) miután már 13 ház, vendégek befogadására, felállított, a most oda sereglett 92 szám. ból álló több jeles családot magában egyesítő társaság szemei előtt, varázsképen tűnt elő a magos szírtközépből kiömlő édes forrásvíznek, mely jelenleg mormogó folyásával csak a fölnek szerze gyönyört, Prisznitz gyógyintézet módjára, két ölet meghaladó magosságrol lehozása. Az emberbarát jóságát méltányolni tudó vendégek örömeik s halálok egyesülve, három mozsár álgyu meg nem szűnő durrogása, pompás röppentyük (rakéták) eglele boesátása, az egész hely kivilágítása s folyvásti zenével, miután többen az olly magasról lezomborgó vízütést kiállották, siettek köszönetjüket nyilvánítani, az ott családostul jelenlevő tulajdonos urnak, azon jószágért, hogy a betegségben sanyók vigasztalására ezen módot előállítani szives volt; miért halás köszönetét nyilvánítván a derek ur, szives volt jövő évre több zahany s emberi lak előállítását ígérni. E. III. — Komárom várost király ő fels. látogatván, a várépítésre nézve új intézkedéseket tőn. Mint hallik ismét 5 milliót rendelt reá; a vágó s barát-utca máris becsültetés alatt van, miután azokat terv szerint egészen térré változtatják. A város nyugati részén fekvő kalvaria máris döntő félben van. Hasonlag a vág- és győri dunát összekötő csatornához nemokára kezdenek, minek következtében a város egész sziget leendő. A városiak épen nem panaszkodnak e változtatásokon, miután a kir. kincstár gazdagon fizeti a megbecsültetett házakat. Csodálhatni azonban, hogy a Duna jobb oldali sánczokra igen alkalmas monostor eddigelé a tervben még nincsen. H. T. — Továbbá

A minapi lapunkban említett romai köszlőpon köv. felirat olvasható:
 IMP. CAE. SEP. TIMO. SEVERO. PIO. PERTIN. ARAB. ADIAB. PARTH. (arabíai adiabeni parthíai) DIVI. M. FILII. COMMODI. DIVI. ANTONINI. PI. NEPOTI. DIVI. HADRIANI. PARTH. ABNEP. (Abnepotii) DIVI. TRAIANI. PARTH. ABNEP. DIVI. NERVAE. MD. NEP. IMP. XI. TRIB. POTES. VI. COS. II. PRO. L. SE. IMPERATORI. M. A. F. REL. ANTON. AVG. LVCIO. SEPT. SEV. PERT. AVG. NEP. I. DIVI. ANTONINI. PI. PRONEP. (Pronepoti) DIVI. HADRIANI. ABNEP. DIVI. TRAIANI. PARTH. ET. DIVI. NERVAE. ADNEP. ET. (DUI GETIAE) — ez le van vájatva, hihetőleg Caracalla által) CVRANTE. TIB. CLODIANO. LEG. AVG. GEM. (Geminae) (I. B. A. Q. — ezek közül csak az A és Q-nak fele látszik) M. P. X. (ab Aquino mille passus decem).

Közöl a fentit magyarázatokon kívül még ezeket jegyzi meg: e mérföld-jelölő Kr. után 199dik évbén állított fel Pesten, de nem, a Ferencz külvárosban, hanem a Terézia-városban, a „három dob” utozának város erdeje felé meghosszabbított részén, Ramazeter, (előbb Kunz-) háztelken. Itt találták ezt az idén, midőn a tavali arvizben öszzerokádó ház romjait széthányták, a föld alatt egy ölyvre. Innen elvitték a király-utczába, hol együgyű kömivesek épen egy épülő ház kapuja szegétköveül akarták befalazni, midőn véletlenül Pfeiffer pesti választó polgár s a Dunafürdőház tulajdonosa, arra menvén azt, fölig már bemázolt alakban, kiváltotta, s házához vitetvén megisz-tattatta, s mentette bárdolatlan kezektől. Szándéka annak egy különös márványtalapot készíttetni, s ha a nemz. Múzeum új épülete elkészülend, ennek vele ajándékol kedveskedni. — A polgári iskolára az idén katonai kormányra bízván, olly keresettő lön, hogy még egy másiknak, ez említettél följebb (a dunai hideg fürdőn túl) fekvőnek, felállítását is szükségesnek látta az igazgatóság. Ez utóbbiban a kezdők tanítának; a haz kizárólag a szabadon uszóké. Déli órákban mintegy 85—90 kisassz. gyakorolja itt magát uszásban. Vasárnapokon a gyakorlott uszók kirándulást tesznek a hid alatt-ol, s Gellérthegy ellenében a pesti parton szállnak-ki. — A soroksári ut mellett fekvő „tábori körház” telték 2,000 fával ültető-be a katonaság, azt sőtányá alakítandó; hantpadokatis készített s a homokot fűmaggal vető-be. Az ültetőnyek és gyp szemke-esegetőleg virálnak, és a Pestre jövőknek ez oldról kellemes látványt nyujtanak. — A budai várbán is több meglepő esinisítés történik. Az ugy nevezett je z u i t a - l e p e s ó (hihetőleg azon titkos ut, mellyen Bornemisza Tamás intézkedéstől Révay magyarainak a várbá kelle nyomulni) a paroch. templom mögött, mellynek sőtét, nyaktőre, tekerve-nyes kanyarulatin fényes dőlben is csak tapogatta haladt a vára fel vagy onnan le-azándékozó, — egész változáson ment keresztül, s most kényelmes uttal kinálkozik. A fejevári kapu bal oldalán elnyuló várból (kasemate) a gyalogok számára átjárású alakított. A pattantyús laktanya előtt egész hosszában járda készült. A várkapu ki-vül s belül álló ut melletti falak javítás alatt vannak, s a fal mellé is egy oldalra járda jó. Hasonló járda készült-el a halász-városi katonai élelemtár előtt is. Most a vár keleti oldalán készült félkör alatt új út e t v e n y nével egy új társabályozáson dolgoznak; e t éren, mint szintén a félkörön is, jövő sz. István ünepén, három katonai hangász-ka fog egyesülve zengedezni. Az új ültetőnyéri ásás közben egy fejez márvány osz-lop-fore találtak; mellyen Corvin Mátyás ezimere látható. E becses régiség a váre-rősítési épület udvarába vitetett. — A Zemplény és Abauj megye közt határvonalul elnyuló Dargó hegyen keresztül, Ránkra (fördőhely) vezető nagyszerű ut van készülő-ben. — A Pétervári és Zarskoje-Selo közti vasuton iramszarvasokat fognak a kocsik elibe, s olly előfogató kocsik sebesebben haladnak, mint a mozcnyok által vonottak. — A Pestre islejevendő indus devadasi bajaderek f. jul. 17kén adák Bécsben, a wieden-i színházban, első mutatványukat, hol meglepő volt Rangoun bajader végdarabja, melly-ben 9 egész perozig (minutumig) 35 láb hosszú muszlinnal keringvén, körülforogta köz-ben minden egyéb szer járulata nélkül egy palmaágon ülő esinos jó képű galambotala-kitott. — A műipar mind inkább kezd virág zni fővárosunkban: bizonyítja ezt a tég-lavetés körül uralkodó élénkség is. Ugyan is Mayer ügyvéd Rákos patak mellett telken Angyalmezőn (Bögelsfeld) álló három téglavető helyén, az idén 7 millió téglát szándé-koznak készíteni. Reg. Sp.

(Változások a cs. k. hadseregben.) Előlépettek, ezredesből vezérőrnagy-gyá: Stürmer Károly b., Nostitz gr. 7 sz. könnyűlovas ezr.; alezredesből ezre-dessé: Schwarzburg-Rudolstadt Adolf hg., Nostitz 7 sz. könnyűlovas ezr., az ez-reddben. Őrnagyokból alezredesekké: Schütte Adolf, Rothkirch gr. 12 sz. gy. ezr., Paumgarten b. 21 sz. gy. ezr.; Chiz Zolla Pál, Nostitz 7 sz. könnyűlovas ezr., az ezr.; Degenfeld-Schonburg August gr., Fleischer b. 35 sz. gy. ezr., főha-dikormányszéki segéd Csehországban, hassziai és rajnai Emil hg. 54 sz. gy. ezr., hivatala megtartásával. Zichy-Ferraris Viktor gr., Toscana nhg. 4 sz. vasas ezr., a cs. kir. követségnél Romában, az ezr., s hivatala megtartásával; kapitányok-ból őrnagyokká: Tomaselli József, Paumgarten b. 21 sz. gy. ezr.; Richter 14 sz. gy. ezr.; Jablonczky Gusztáv, az árkász testől ugyanott; Bullatovich József Leopold hg. 53 sz. gy. ezr., pétervári helyőrnagygyá. Strachwitz Károly b., esászár 1. sz. könnyűlovas ezr. paranesnoka s kamraelnök Károly Ferdinand es. kir. fhg. udvaránál, e hivatalától saját kértére fölmentetvén, Hohenzollern hg. 2 sz. könnyű lovas ezredbe soroztaték, s helyébe Wengerszky Eduard gr., Paum-garten b. 21 sz. gy. ezr. paranesnoka, lépett. Rousseau Leopold, Paumgarten b. 21 sz. gy. ezr. másodezredes, paranesnoka lön ez ezrednek. Harbuval és Chamari József gr., szardiniai kir. 5 sz. huszárezr. őrnagy, szolgálattevő kam-rássá nevezteték ki Ferdinand főhgnél, Ferencz modenai főhg. másodszerűt főnál. Röhlein Ferencz, Paumgarten b. 21 sz. gy. ezr. őrnagy, Borosini grá-nátos zászlóalj paranesnoka lett. Ehrnstein Károly b. alezredes, graetzi város-paranesnok, és Soldati Kajetan, a paduai rokkantak háza paranesnoka, ezredesl rangot kaptak. Nyugalmasztáltak: Wania János, vezérőrnagy, a magosh vezér-őrnagy nyugdíjjal. Őrnagyokból: Kegeln Ferencz, az árkásztestőtől, és Deu-schinger Mihály, 14 sz. gy. ezr., alezredesi ranggal; Rosenberg-Orsini Frid. gr., Károly főhg. 3 sz. dzsidaszézr.; kapitányokból: Gering József, Károly fhg. 3 sz. dzsidaszézr.; Tour Ferencz, Fleischer b. 35 sz. gy. ezr., Payer János, esászár vadászézr.; Winkler József, a 3ik pattantyus ezr.; Gerstenkorn Ferdin-and, a dalmát őrpattantyus kerületből, mind őrnagy ranggal s nyugdíjjal; Budischowszky József Hermán, Richter 14 gy. ezr.; Dietrich Ferencz, Hoch-

és Deutschmeister 4 sz. gy. ezr.; Benvenuti Ferencz, Wimpfenn b. 16 sz. gy. ezr.; Knezhich Fülöp, a sz. györgyi 6 sz. gy. határezr., mind őrnagy rang-gal. Wrazfeld Szaniszló József, és Bongard Ferdinand, nyugalmazott ezrede-sek, megürült őrszébet-terézi alapítványba léptek. Kültendeket s azok elfo-gadására és viselhetésre legf. engedelmet kaptak: Grünne Fülöp gr. lovassági tábornok és főudvarmester Károly es. kir. főhgnél, a kir. szicizilii sz. Január rendet; Piret de Bihain Antal b., vezérőrnagy és kamraelnök Albert es. kir. fhg. udvarában, a kir. szicizilii Ferencz rendet; Dubois Ferencz mainzi helyez-rede, a hassziai nhgségi Lajosrend másodosztályu nagykeresztjét; Burdina Ferencz, kapitány a 12dik vadászszázalójnál, a pápai sz. Gergelyrend kis-keresztjét. —

A m e r i k a.

Ujyorki, jun. 19eig terjedő hírek szerint az egyesült státusok né-pinél is nagy érdeket gerjeszte az Angliában szándékba vett olcsó s egyen-lő levéldij. Kendall főpostamestert felszólítják hírlapokban, miszerint tel-jes figyelmet fordítson e tárgyra, melly hihetőleg a legközelebb ülésben szőnyegre kerülend. — Charlestonban ismét kiütött a sárga láz, de nem nyugtalanító mértékben. — Ujyorki magányos irat következtében husz, Éjszakamerikában készült s ottani tisztekekkel ellátott hajó üz rabszolgá-kereskedést. Utlevelők a Havannahban székező éjszakamerikai consultól ered. Ugyanazon irat Braziliából is közöl híreket, melly szerint a britt czikázók az általok elfoglalt rabszolgahajókrul megszabadított feketékekkel vétkes visszaélést üznek, s évre fejenként s évenként 5—5 font sterlin-gért adván haszonbérbe. Az olly barnák közül ritka éri megszabadulási ide-jét, mert kávétermesztésre használják őket, mi az egészségre igen ár-talmas. —

S p a n y o l o r s z á g.

(Cabrera levelezése a trónkövetelővel.) Madrid, jul. 6kán: „A királyné hatósági egy küldöttjét fogák el Cabrerának, ki 14 hivatalos sürgönnnyel volt indulóban a trónkövetelő főhadiszállása felé. Két igen fontos tartalmút egész terjedelmiben közöl a mai Gaceta. Kiviláglik ezek-ből, mikép Cabrera és a trónkövetelő közt titkos levelezés létezik, s hogy Cabrera árulónak tartja Marotot és Arias Texeiro egészen rokon érzelmekkel Cabrera körül tartózkodik. Az első levél Cantaviejából van a „királyhoz” intézve Cabrera által, s többi közt ezeket foglalja ma-gában. „Ambar én, mihelyt értesültem az azon tartományokban történt februári eseményekről, legvalódióbb értelemben láttam át a zendület azon merényit, miket a gyalázatos ellenség már nem tudta fegyveres erővel támogatni, s mikről valamint korábbi események, ugy elfogott levelek által is előre valék értesülve; mégis újabb erősülést nyert véleményem Balmaseda és Alvares Arias jelentésiből. Barátom, Arias Texeiro, kít nagy örömemre épen most láték, minden tudomásra méltó közle velem, és szívem, melly előbb fájdalomtul feszült azon méltatlan bánásmód miatt, mellyet olly fejedelemnek kelle szenvedni, ki minden tekintetben tiszte-letet és szeretetet érdemle, legmagasb öröme gyuladt utóbb, midőn tőle hallám föls. kir. parancsát, azon egyetlent, mellyet teljesíteni fogok.” Ezután biztosítja hűségéről a trónkövetelőt, és így nyilatkozik: „Ugy látszik, hogy isten hatalmas karjával segíti a híveket, kik fölségedet itt s Cataloniában olly buzgalommal szolgálják, melly kárpótlásul lehet fölségednek az éjszaki tartományokban történt eseményekért, mellyek bizonyosan rendkívül busíták föls. szívet. Egyszersmind szerencsém van tudatni fölségeddel, mikép hadseregem tiszta olly szédelgésektől. Azon események közül többet titkolni törekvém itt s ha kir. parancs fog hozzáni érkezni, melly az általam kimondott hűségi érzelmekkel ellenkezik, vagy melly bár legkisebb mértékben fenyegető is szorongatással föls. korlátlan jogait, tehát nem fogom azt teljesíteni, mig titkos, bizalom-gerjesztő, vagy más semmi kétkedést nem engedő uton, föls. szabad akaratjáról leendek értesülve. Espana gróffal egyetértésben állok, s e baráti viszonyokat még szorosabakra szándékom lazni, mit leginkább ugy eszköz-legendek, hogy némellykor segítem katonai vállolatit. Nem akarok tovább fölséged terhire lenni; de ismételnem kell, hogy Cabrera föls. leghűbb alattvalója, s hogy e hadseregnél számos szurony áll készen föls. min-den szabad akaratja végbehajtására; ne féljen tehát föls. semmiféle el-lenségétől, mert isten segítségével nem sokára Madridba reménylem ve-zethetni fölségedet, hol nyugottan s megszabadulva mind azon aggálytól, melly jelenleg királyi és jámbor szívet szomorítja, teljes szabadsággal fog föls. uralkodni, mint egészen független fejedelem.” Másik levelet Arias Texeiro intézi a királyhoz Cantaviejából jun. 21kéről, mellyben je-lenti, hogy Catalonián keresztül jun. 6kán Cabrerához érkezék, ki a februári szomorú eseteket mindenkor helyes szempontbul tekinté s el fogja nyomni a zendülést. Utóbb ezeket írja: „Vigasztalja magát föl-séged olly nagy szomorúságban. Az ur és legszentebb anyja erőt adand-nak fölségednek, hogy nem fog legyőzetni az árulás törekvési s gya-lázatos szenvedélyi által. Föls. nálam jobban tudja, hogy arra hallgat-ni egyenlő a megbukással. Föls. tudja, mennyit szenvedhet el az ember, s én meg vagyok győződve, miszerint föls. semmi körülmény közt nem fogja magát használtatni olly föloldhataflan kötelezésadásra, melly vég-romlás okozna ügyének, minők például: közbocsánat, a zendülés köl-csöneinek megismerése, s idegen hatalom iránti lekötötezés a Madrid-ban követendő rendszerre nézve. Jaj fölségednek, s mindnyájunknak, ha kormánypálcájára békót enged vettetni! Csak addig számolhat föl-séged diadalra, mig hű marad azon elvekhez, mellyek által magát eddig vezéreltetni engedé. Cabrera és Espana isten segítségével valamennyi el-lenségét legyőzendik. Méltóztassék föls. parancsolni, s vakon fognak itt mindnyájan engedelmeskedni, veszélytől nem rettegeve, mit a zendü-lés minden merénye sem fog gátolhatni.” Ezután leírja Cabrera sergeit s kéri a trónkövetelőt: ne hinne azoknak, kik Cabrera ellen szavaltat-nak; ő egyébiránt állandón Cabrera mellett fog maradni s mindenkor híven tudósítandja a királyt a történetekről. —

A n g l i a .

(A' peerszéki küldöttség ő föls. előtt.) London jul. 12kén: „Tegnap délutáni 1 órakor összeült a' lordok háza, 's rövid tanácskozás után megindult a' nagy számu küldöttség Buckingham-palota felé a' canterburyi érsek indítványa következtiben elfogadott kérelem-fölterjesztésre, melly az alsóháztól megajánlott nevelésköltség visszautasítását kívánja. Az alázatos kérelmet roppant számu küldöttség visszautasítását kívánja. Ersek vezérlete alatt pompás hintókon a' királynéhoz, ki, ministereitől és más magas tisztviselőktől környezve, fogadá azt el a' trónteremben. E' rendkívüli látvány tömérdek kíváncsi nézőt esalt azon utcákra, miken a' peerek hintósora keresztül vonult. A' palota közelében sok száz aljabb osztályu ember volt föllállitva, tory alsóházi követek vezérlete alatt, kik mindenkor intettek a' népnek, mikor kelljen tetszést 's mikor gúnyt nyilvánítania. A' toryk kevés hasznot huzhattak e' tettükből, mert tapasztalniok kelle, hogy a' kir. palotában szenvedhetlenekké tettek magukat. A' küldöttség mintegy száz tagból állott 's következő választ nyert a' királynétól: „Illón méltánylom Önök buzgalmát, mylordok, a' vallás, 's gondoskodásukat az uralkodó egyház iránt. En mindenkor kész vagyok a' lordok házának tanácsát és segélyét elfogadni, 's ajánlásukat olly figyelemmel tekinteni át, minőt házok tekintete érdemel. Egyszersmind nem fojthatom el az iránti sajnomat, hogy Önök most illy lépést tartotak szükségesnek. Legyenek meggyőződve, miszerintén, mélyen áthatva a' reám ruházott kötelességek érzetétül, 's különösen az uralkodó egyház föntartása irántitól, az alkotmányszerüleg rám bízott hatalmakat mindenkor e' szent hivatás teljesítésére fordítandom. E' mély kötelességi érzetben jónak találtam tanácsombul választmányt nevezni ki, melly örködni fog az alsóháztul nevelési segélyköltségek hová fordíttatására. E' választmány munkálkodásiról jelentés fog évenként parlament elibe terjesztetni, 's így a' lordok háza is szabadon fog föllötte ítélni. Szilárd meggyőződésem szerint, ugy fogják Önök majd találni, hogy a' rendelkezésimre bízott pénz szigoruan fordíttatik azon czélokra, miket előmozdítani az alsóház jónak talált, hiven örködvén egyszersmind az illető megbízottak a' lélekisméret és uralkodó egyház jogai fölött.“ A' hosszaeska beszéd rövid értelme ez: „A' mit Önök nemes lordok, itt mondanak, igen szép és jó ugyan; de azon tanácstól, mellyet nekem adának, valóban megkímélhettek volna magukat; én ismerem kötelességimét, 's teljesíteni fogom is azokat. A' sükert annak idejében látni fogják Önök.“ E' választ természetesen a' ministerek adák ő föls. szájába, mert hisz ők felelősek a' rendszabályért; de a' „kis hölgy“ olly jó akarattal 's valódi nyomadékkal mondá azt el, hogy épen nem kétkedhetni, miszerint igen meg volt elégülve tanácsadóival. A' peerek készu arczczal tértek vissza 's utközben nem a' leghízelgőbb fölkiáltásokkal üdvözlé őket a' nép. —

(A' népalotmányi kérelmet elmellőzi az alsóház. Elegy.) A' jul. 11ki alsóházi ülésben, midőn a' ministerség indítványt tön a' canadai törvényjavaslat vitatásaul választmányi alakulásra, Molesworth marandólag kívánta meghatározatni Canada állapotját, mit hosszasb vitatas után 223 szóval 28 ellen mellőzött el a' ház. A' ministeri indítvány egyes cikkei tetemes többséggel mentek keresztül a' választmányon. 12ikén Attwood tanácskozás alá kívánta vétetni az általa benyújtott nemzeti kérelmet, mivel csupán ezen eszközzel nyugtathatni meg a' dolgozó osztályok ingerült elméit. A' ministerek ellenzése mellett 235 szóval bukkott meg 46 ellen ez indítvány. Egy nappal azelőtt felszólítást intéze a' birminghami chartistákhoz Attwood, mellynek jelmondata: „Béke, törvény, rend, egyesülés.“ E' városban az utóbbi zavargás után semmi nem háborítá a' közösendet; Manchesterben 's az éjszakai vidékeken ellenben nagy ingerültség fejledez a' dolgozó osztály közt. Labouchere, gyarmati titkonok jelenté, miszerint Colborne canadai kormányzótul hivatalos sürgönyök érkeztek, mikben tökéletes megegyeztet fejezi ki a' canadai törvényjavaslat azon cikkével, melly 1842ig függeszti föl az alsócanadai alkotmányt. — A' kormány két mérnököt küld Amerikába a' Maine és Ujbraunschweig tartományok közti pörös tér fölmérésire, mi alkalmasint gyorsan és Anglia böcsületéhez illőn döntendj el e' régóta villongási tárgyul szolgáló kérdést. — Az angolok helyzetét komoly fordulat fenyegeti Indiában, ha Rundsit Singh csakugyan meghal, min többé már nem is igen kétkedhetni. E' halálozás esetén az angol sereg azonnal át lép a' lahorei birtokba, 's majd csak e' lépés és a' shikek kipszttitása után szólhatni határozottabban az indiai ügy tulajdonképi helyzetéről. Hogy összeküvés létezik Indiában 's hogy azt leginkább nepali es perzsa befolyásnak kell tulajdonítani, az bizonyos; de mikép lehessen azt gyökerestül kipszttítani, az iránt még magával sincs tisztában a' keleti társaság. Rundsit Singh halála minden esetre elhatározó leend e' tekintetben. —

F r a n c z i a o r s z á g .

(Vázlata az utóbbi pairszéki üléseknek. Elegy.) Paris 12kén: „A' karzatról 6 — 8 lábnyi mélységben láthatni, körded alakú fülkében (Niesche) a' vádlottakat, egészen körülvetve rendőrök által. Minden vádlott két izmos rendőr közt ül 's egészen elenyészik mellettük. A' vádlottak előtt ügyvédek ülnek, a' terem felé fordulva. Öltözetük a' francia protestans papokéhoz hasonlít, 's fekete reverendából és magas bársonysipkából áll. Ez ügyvédeket keskeny folyosó választja el a' pairek első félkör sorától. Ott, hol a' közép van, 's hol a' félkör alakzat miatt kissé tágabbul a' pairek felé, a' tanu áll arczával a' pairek, háttal pedig az ügyvédek 's vádlottak felé fordulva, 's mindenkor drámai jelenést képez a' kanczellár e' mondása: „Tanu forduljon Ön vissza. Vádlott, álljon fel Ön. Tanu ismeri Ön ezt, vagy ezt?“ A' tanu, irnok és ajtónok közt áll. Az előbbi, ki előtt asztalka áll írószerekkel, azonnal följegyzi a' tanu nevezetesb vallomását. Több tanu zavartnak látszik a' főrangu gyülekezet

előtt 's csak tétovázva képes válaszolni, más pedig gyöngye hanggal bír. 's végre még az is bizonyos, hogy nem minden francia született szónok; ennek következes az, hogy az irnok tüstint ismételni tartozik hangosan az egész vallomást. A' fülkéhez jobbra az első pairszék mellett külön álló magaslaton ül a' pairszéki elnök, Pasquier kanczellár, balról pedig a' három törvényszéki tiszt, mint személyesítőji a' kormánynak, mindhárman skárlát köpönyegben. Pasquier idős férfi már, ki azon felül olly gyöngye látással bír, hogy a' vádiratot szemüveggel olvasgatja, a' vádlottakat pedig távcsőn méregeti; de hosszas évsoron át nagy elnöki jártasságot szerze magának 's jól tud beszélni, ámbár hangja napról napra inkább kezd hanyatlani. A' pairek, kik közt számos közsvényes és tökéletesen mankóra csuklott is találtatik, egészben véve nagy figyelmet mutatnak 's kétes esetekben még személyesen is tudnak kérdéseket tenni. Hogy ez urak közt számos elszunyad az unalmas tanuvallatások alatt, és szunyadás után némellykor fontos jeleneteket is alvással hagy elmúlni, azt nem tagadhatni; de ugyan ki küzdhetne a' hatalmas természettel? Általányosan véve azonban méltóságos tekintetü a' pairszék. A' pairek egyenruhája ez: arany himzetü kék kabát csillaggal 's rendjellel, mert ez talán egyiknél sem hiányzik 's némi ünnepeleységet ad az egésznek. A' francziák mindazáltal keveset gondolnak az illy ünnepeleységekkel, 's azért ők szabad és elfogultalan bánásmóddal rontják meg az illy valamicskék hatását. A' vádlottak közül Barbés ad szint az egész pörnek. Minden kíváncsiság 's részvét csak őt tudakozza, 's tartása csakugyan érdemes is arra. Ó jó természetü szép férfi. Szilárd arczkifejezése azon büszke komolyságot kölcsönzi tekintetének, melly mindenkor hatást szokott szülni. Még azok is, kik nem osztakoznak politikai véleményiben, nyíltan így szólnak: „C'est un homme fort,“ 's tudjuk, mennyire szokás Franciaországban illy kifejezés előtt meghajolni. Martin Bernard, rangban 2dik ugyan, de külseje nem bír semmi érdekekkel. Ó és Barbés közönyös megvetéssel néznek a' többi vádlottra, mint elkopott műszerekre, 's ezek mindenkép törekszenek kiszabadulni a' hinárból. Delsade, mint valódi veszélyes gránátosa a' zendületnek, minden jelenlevő figyelmét leginkább magára vonja a' két főnök után. Közönyiség alárcza alatt minden szavára legnagyobb figyelemmel hallgat minden tanunak, hogy alkalmat lelhesse újabb hazugságra 's kedvező fordulatra. A' zendület e' vállas harciosa mellett egy fölsérdült gamin (utczaficzko) személyesül a' fiatal Lemièreben, komoly arczkifejezéssel, 's mellette a' valódi makranczos megtestesült gamint láthatni Martin személyében. Mind kettő meztelen állu suhanczhoz hasonlít, 's mind kettő mint tapasztalt bajnok küzde. Lemière tökéletes szónoki 's hevenyészti tehetséggel bírván, a' parisi szemtelen utczaszónoklaltal igen sok bajt okozott az elnöknek, mert védelmi beszéde megtámadható volt, Martin pedig tagadás helyett nyíltan 's kacagva mondá el utczai öldöklését, mintha lovagi kaland volna szóban, melly csak böcsületére valhatik, 's mintha csupán az forgana kérdésben: vajjon volt e' elég bátorsága vagy nem? Ó nem is ragaszkodik párthoz, hanem, mint mondá, színházba ment, lödözést hallott 's mivel különös kedvelője minden zendülesi zavarnak, tehát oda ballagott, hogy majd kissé körülnéz; de a' divatos lovagi kaland ragályos, a' fiút golyó érinti, 's „Ugyan elnök ur, nem voltam e' aztán kénytelen?“ kérdé viderul az elnököt. Mellette ül, mint a' szerencsétlenség 's ostobaság vastag példánya, szomoruan, konokul, a' szegény áldozat, az öreg Miallon, nyakig kopott bársonymellénybe gombolva. E' boldogtalan, ki isten tudja, milly véletlenség vagy pillanatnyi ingerültség következtiben jutott a' zendülők közé, egész böcsületességgel czéloza néhány pillanatig egy altisztre 's halomra lövé a' végrehajtó hatalom szegény szolgálóját. Valóban borzasztó e' szegény ember tekintete. Vallatásnál zokogott a' jámbor 's egészen magán kívül volt. A' nagy udvarban alant pompás diszhintók várnak a' pairekre 's a' Szajna tulpartján vider élet uralkodik, mintha minden legszebb rendnek örvendne. holott a' vallatások egészen ellenkezőt tanusítanak. — A' Moniteur jul. 6ról ezt írja Perpignanból: „A' spanyol határszéleken 6 köteg salitromot kobzott el a' rendőrség; a' nevezett mennyiség a' cataloniai carlosiaknak volt szánva, minek következtében igen szigorú rendszabályokat kapott e' csempőrség e' visszaélések hathatós gátlása iránt.“ A' kereskedési minister következő iratot intéztete a' Gironde megye ispanjához: „Terjesztheti Ön, mikép a' kormány nem fog lemondani a' tengeri kikötők érdekeiről, 's hogy folyvást megmaradand korábbi nyilatkozati mellett, tudván miszerint az 1814-ki törvény által vámosökkentést van joga parancsolni. A' kormány e' joga használhatását ugy tartja fön magának, mikép azt a' jelen ülésben előfordulható körülmények kívánandják.“ — Joinville hg a' Vurla melletti szigetekre érkezett. Lalande, ellenhajóvezér, még folyvást előbbi helyén horgonyoz. — Jul. 10kén a' Concorde téren Parisban nagy tolongás támadt 's mi okozá ezt? Nyolez, naptól barnult, szegény asszony, kik közül mindegyik motyót cipelt hátán 's gyermeket karján. Hogy ez elsoványult szerencsétlenek távulról jövének, azt mindenki könnyen átláthatá; de beszélni nem tudá velök senki. Egy városi altiszt, ki Spanyolországban is szolgált, beszédbe bocsátkozék velük, 's megtudá tőlük, hogy spanyol asszonyok, kik, miután férjeik és vagyonuk a' polgárháboru martaléki lettek, Franciaországban határozottak menekvést keresni, 's Parisba vándorlottak. Az egész hosszú uton csak 34 frankot költöttek. A' rendőrhivatalban ételt 's ápolást nyertek egy éjre a' szerencsétlen asszonyok. — A' Constitutionnel 's Messenger örömmel közlik Rumigny kineveztetését madridi követté, a' Messenger különösen így nyilatkozik: „Rumigny, mint a' juliusi kormány képviselője mindenütt érdemes szerepet játszott. Schweizban igen szerették őt. Reményljük, miszerint Madridba küldetésébül kedvező fordulást jósolhatni az alkotmányos pártnak Spanyolországban.“ A' Commerce mindazáltal nem osztózik e' véleményben, 's udvar emberének nevezi Rumignyt, azon megjegyzéssel, hogy Lajos Fü-

lőp mindenkor hajladósággal véseltetik a trónkövetelő iránt. — Jul. 11-kén az 1840iki költségvetés vitatása volt folytatandó, de a követek nem igen mutattak kedvet szólásra, noha illy óriási mennyiségű pénzt még alig kívántak eddig a miniszterek. Csupán a külügyi hivatal költségére történtek némi érdeklődésű szavaltások. —

(Követkamrai ülések. Elegy.) A' jul. 11iki követkamrai ülésben a tunisi ügyet hozá szóba Auguis. Franciaország 18 millió frankot követel az ottani kormányzóságtól. A' szónok említé, mikép a francia kormány és bey közt hosszab ideig folytak alkudozások, egy francia kereskedőtől a' bey által törvénytelenül kiesikart gyémánt miatt. Ha e' 18 millió követelésnél sem lépend föl határozottabban a' kormány, ugy sokáig fog várható pénzére. Soult tábornagy azon nyilatkozattal vigasztalá a' kamrát, miszerint a' tunisi francia ügyviselő leghatározottabb parancsokat kapott ez ügy buzgó előmozdítására, 's hogy néhány nap óta tunisi meghatalmazottak tartózkodnak Parisban, a' bey részről, kik előtt ismételve jelenté ki követelésit a' kormány. Ezek már elhagyni készülnek Paris 's azon hírt viendik uroknak, mikép Franciaország jogai 's követelésiről semmi áron nem fog lemondani. Auguis azon kérdésre: milly lábon áll Franciaország követelése Belgiumon? azt válaszolá a' tábornagy, miszerint a' kormány eddig nem akará nagyon sürgetni a' fizetést, mivelvárni kelle, míg Belgium, mint valóilag megalapított ország tinnék föl. Miután pedig ez már csakugyan megtörtént, tehát követelni fogja pénztét Franciaország. Mi Franciaország igényit illeti azon 12 millió frankra, miket egykor a' szász királynak a' velicskai sóbányákra kölesünze 's mellyek most Russziát terhelik, nyíltan kimondá a' tábornagy, hogy eddig minden alkudozása siker nélkül maradt e' tárgyban Russziával. Láffte határozottan kívánta, hogy komolyan szólítsa föl a' kormány fizetésre Russziát. Mermilliod kérdé: milly sikere volt Franciaor. követelésinek Belgium ellen, azon károk miatt, miket a' francia kereskedők az antwerpi áruaktár elégtelen szenvedtek. Sajnosnak monda többi közt a' belgák hálátlanságát, kik annyi köszönettel tartoznak a' francia népnek 's mégis olly hálátlanak. Soult válaszból csak annyit lehet kivonni, hogy Belgium kielégítendő Franciaország, Anglia 's az egyesült szabad tartományok e' tekintetbeni követelésit. Mermilliod nem tudá megelégnüni e' válasszal, mivel hét év óta folyvást ugyanezt kapja a' kormány anélkül, hogy Belgium legkisebb kedvet mutatna fizetésre. Mauguin: „Meg van e' már erősítve a' mexicói szerződés?“ Soult: „Bizonyosan véghez ment volna már a' megerősítés; de nemrég jött Mexicobul követség Angliába, mellynek elérkezét be kelle a' kormánynak várni. Egyébiránt a' mexicói ügyet mind e' mellett is tökéletesen bevégzettnek tekinthetü, mert a' szerződés egy része már végrehajtás alatt van. Baudin hajóvezér 600 ezer piasztért kapott már Franciaország követelési lerovására.“ Ezután a' szerződést a' kamra elibe kívánta terjesztetni Mauguin, mit csak helybenhagyatása után monda megtörténhetének a' miniszterelnök. Mi a' költségvetést illeti, arra nézve igen bőkezű 's könnyelmű most a' kamra, 's még maga Mauguin sem szól a' miniszteriség iszonyu követelési ellen, noha az egész sajtó hevesül gáncsolja e' káros következményü pazarlasi rendszert, csak a' jour. des Débats szereti e' tékozlást 's így törekszik azt mentegetni: „Vannak talán, kiket a' szavazás e' gyorsasága boszant. Mi azonban előhaladásnak tekintjük azt. Nem gondolható annál képtelenebbet, mint minden évben újra meg újra kérdésbe hozni politikai és társasági alkotmányunkat. Az egyszer meghatározott főpontoknak hosszab ideig kell egyenlő állapotban maradniok. Véleményünk szerint minél inkább haladnak erkölcsünk, annál rövidebb 's egyszerűbb leend a' költségvetés vitatása.“ E' különös nyilatkozatra ezt feleli a' Commerce: „A' kamra talán megelégszik lélekismérete lecsünderítésire meggondolatlan szavazása illy magyarázatával. De vajjon leend e' az ország is olly kedvező itéletü? Elhithetü e' azzal, mikép az évenként 20—30 millióval szaporuló költségvetés annál kevesbbé érdemel vizsgálatot, minél nagyobbra duzzad? A' kamra siet, mert meleg az idő, 's hosszab vitatkozással nem akarja ezt föltelni. Ez igen személyes és önző ok. Dupin így szólja egykor a' követekhez: „Önök hatalmasok, mivel kezökben tartják a' kormány pénzerszénye zsinegeit.“ De ugyan mi lesz e' hatalombul, midőn önként mond le előjogairól a' követkamra, gyakorlatjuk elhanyagolásával. A' Charivari így okoskodik a' köv.kam. tékozlásáról: „A' tegnapi ülésben az alsó kam. 1 óra alatt 425,700.000 fkt szavazott meg, tehát minden perczen 7,095,000 frankot. Ki talál föl olly erömvét, melly illy gyorsan tudna pénzt verni?“

(Vélemények a' pairszék itéletéről.) Paris, jul. 13ikán: „A' pairszék itélete ki van mondva, 's célpontja a' nyilvános figyelemnek. Végre fogják e' hajtani Barbés ellen a' halálos itéletet? Arra biztosan senki nem válaszolhat. Mellette 's ellene számos okot hordottak elő. Politikai okul a' kivégzésre leginkább a' hadsereg elégtelenségét adják, melly szüntelen panaszkodik, hogy a' nép szabadon koncvolja sorait az utcákon, 's a' tettesek mégis életben maradnak! Ez okot mindazáltal mellőzi a' pairszék itélete, melly csakugyan halálra hangzik 's ha megkegyelmez is most a' király, azért egész ljesztőségében marad fön a' kimondott itélet. Ellenben épen Barbés az, kinek kivégeztetése legnagyobb mértékben fogja föllingerleni pártját, 's a' kormány biztossága ez által hajszálnyival sem lesz erősebb. 'S ugyan akarhatja e' vérelbélyegzeni meg polczra léptét az új miniszteriség 's Teste, ki maga is politikai elitelt volt a' restauratio alatt? Egyébiránt félre ismérhetlen, mikép egyesek engesztelhetlen boszúkiáltozasi mellett, a' népség tömege mindinkább iszonyodik a' halálos itéletek végrehajtásától, sőt egészen kitörlesztani ohajtja ezt a' hazai törvénykönyvekből. Az órállomások mindenütt erősítvék, 's a' kormány rendkívü-

les elővigyázati rendszabályokhoz látszik nyulni. Barbés huga a' királynál volt Neuillyben. Lajos Fülöp igen nyájasan fogadá a' bátyja életeért könyörgőt, 's következő szókkal vigasztalá: „Én részemről személyesen igen hajlom kíméletre; de e' kérdés megoldatása nem csupán tőlem függ. A' ministeri tanács sokáig vitatá ma reggel e' tárgyat. Határozást mindazáltal még nem hozott. Országos fontosságu okokat szükség itt méltó tekintetbe venni. Ha csak egyedül tőlem függne a' dolog, ugy tüstint Barbés megkegyelmeztetésével térne Ön vissza Parisba. De bátorodjék Ön, 's reményljen!“

(Barbés megkegyelmeztetése.) Parisi legújabb hírek szerint Barbés halálos itéletét holtig tartó kényszerített munkára változtatá a' király. —

T ö r ö k o r s z á g .

Konstantinápolyi jul. 10ki tudósítások szerint a' portánál nagy remülést szüle Hafiz basának Nisibnél jun. 24kén megveretése, minde' mellett a' fővárosban tökéletes esend uralkodik. Chosrew és Halil basa legnagyobb munkásságot fejtenek ki; Chosrew a' szultán föltétlenes bizalmával dicsekszik, kihez trónra lépte napján intézett iratában többi közt következőg nyilatkozik: „Téged saját jószántombul nagyvezéri főséges méltóságra emelék 's korlátlan teljes hatalommal ellátott hely a' tóva nevezélek és választalal, egyszersmind a' bel-pénz- és sereg- valamint általában minden ügy vezérlésére bizálok meg.“ — Julius 5kén látogatá meg ünnepélyesen Abdul-Medzsid a' mecsetet, hogy szokás szerint pénteki ájtatosságát végezhesse. E' célbul Bajazet szultán mecsetét választá 's onnan visszatértekor atyja, Mahmud szultán, sírját is megtekinté. — Jul. 6kán tartá ünnepélyes menetét a' fővárosba Sure-emini mekkai zarándok-karavánostul. A' próféta sírfelét Skutariból török gőzösen a' topkapui serailba hozák 's ott szokott szertartással a' kincstárba tevék. — Julius 9dikén a' konstantinápolyi óserailba költözék a' szultán 's ezután mint előbbi időkben, ez leend közönségesen a' nagyuri lak. — A' kapudán basa hajósergélü még semmi tudósítást nem kaptak Konstantinápolyban a' posta elinduláig. A' porta mihelyest hírlü vevé kapudán basa hajóserginek a' Dardanellákbul elvitorláztat, azonnal a' barie-műszesarit (a' hajóserg statustanácsosát), ki török gőzösen csak pár nap előtt érkezék a' Dardanellákbul e' fővárosba, a' főhajóvezérhez küldé vissza, hogy felvilágítaná a' talán közbejött félreértéseket 's visszatérésre bírná. — Hillereau kath. érsek, szemléleti utjából, Rodostón keresztül pár nap előtt érkezék a' fővárosba, hol az egészségi állapot igen megnyugtató. —

Athenén keresztül érkezék alexandriai hírek jul. 3, 5, 's 6án a' syriai legutóbbi hadiesetekről következőg irnak: Alexandria, jul. 3kán „Ibrahim b. jun. 19kén tudatá atyjával, miszerint Hafiz basát, jun. 21én (pénteken) megtámoadndja. Az egyiptusi sereg mozgalmá jun. 17ketül következő: ugyan e' napon Szolimán b. Telsairt elhagyá 's másnap rögtön Szedszur folyam partjához érkezék. Ibrahim basa visszatért Aintab szemléletébül 's jun. 18kán a' nevezett folyam partján szándékozott Szolimán basával egyesülni. 19én a' két sereg egyesülten Messionál (Myárnál) a' török sereggel szemközt megállapodék. 'S ez által lön képes Hafiz basát csakugyan megtámadni jun. 21kén, mi e' nap véghez is ment, de csupán részleg, mert miután e' török táborsem jun. 20án Szedszurig visszatolatott, 21kén dühös harcot küzde a' két ellenséges lovas elősereg. A' törökök csekély veszteséggel, de nagy zavarban visszavonultak; pogyászikat, sátorjokat, 14 algyut 's hadiszerekeit az ellenségnek zsakmányul hagyva, és Nisibnél gyűlték össze.“ Alexandriai jul. 5ki levél szerint pedig: „Mehemed Ali fiatal azon hírt vevé, mellynek következtiben a' török sereg Hafiz basa vezérége alatt fönkre veretett Nisibnél jun. 25kén. (A' csata-nap konstantinápolyi levelek szerint, mint mult számunkból láthatni, jun. 21dike) Többi közt így ir Ibrahim basa tudósításában: „Két órai algyuzás után sikerült az ottoman táborba nyomulás és annak szétrobbantása. A' szultán csapati fegyvert 's batyunjokat elhánnyva szétfutának. Pattantyság, haderősítvények, sátorok, élelmiszerek 's minden táborbeli eszköz zsakmányul jutának nekünk.“ Ibrahim e' tudósítását a' nagyuri vezérnek zsakmányul ejtett sátorában irá 's legreszletesb 's körülményesb tudósítást ígér atyjának a' nisibi esatáról; mi azonban még nem érkezék meg. Mehemed Ali a' szokott üdvölvéseket rendezé el, mellyek három nap egymásután reggel, délben 's napáldozat után ismételtetnek. Alexandria kikötőiben horgonyzó egyiptusi hadihajók ez üdvölvésekben mindnyájan részt vettek. Mehemed Ali biztosít, hogy a' futamlók számára aranyhíd épittetik hazajokba visszatérhetés végett 's Ibrahim basa aligha üzeni őket tul az Eufrátón.“ Alexandriai jul. 6ki levél szerint: „Ibrahim basa még nem küldé meg a' részletes tudósítást ugyan, hanem Aintabbul jun. 28karul arról értesít, hogy 3 gyalog 's ugyanannyi lovas ezredet rendelt ki Urfa 's Diarbekr elfoglalására 's hogy 28kán serge többi részivel Aintabba érkezék. Callier francia kapitány junius 23dikán Alexandrettebe jöve; másfél napig mulatott 's így csak jun. 30kán érendheté be Ibrahim basát. Mehemed Ali ismételve biztosít, miszerint fia azonnal véget vetend előnyomulásának, mihelyt Callier kapitány beérendi őt. —

Syriai jul. 11ki hírek következtiben Maltából érkezék franczla gőzös oda azon tudósítást hozá, miszerint az angol hajóserg (7 sorhajó, 2 fregát, 1 korvett, brigg 's hadi gőzösbül álló) jul. 4kén Maltát elhagyá 's a' syriai révpartok felé vitorlázott, több napig tartott ellenkező szél miatt azonban 10nél előbb rendeltetési helyére nem érkezhetik.

Gabonaár: Pest, julius 26dikan: Tiszta buza 164, 150, 140; — Ketszeres 120, 110 Rozs 102, 100, 96, — Árpa 84, 80, 76; — Zab 65, 63, 60; — Köles —, —, —; — Kukoricza 126, 120, —; Köles-kása 230; — pesti m. v. garas.